

PATVIRTINTA

VšĮ dienos centro „Mes esame“ direktoriaus
2018 m. gruodžio 20 d. įsakymu Nr. 1-12-130

VŠĮ DIENOS CENTRO „MES ESAME“ APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS TVARKOS APRAŠAS

I. SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. VšĮ dienos centro „Mes esame“ (toliau tekste – Centras) apgaulės ir korupcijos prevencijos tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) reglamentuoja Centre įgyvendinamas korupcijos prevencijos priemonės, korupcijos prevencijos organizavimą, korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo koordinavimą bei kontrolę.

II. SKYRIUS PAGRINDINĖS SĄVOKOS

2. **Korupcija** – tai tiesioginis ar netiesioginis kyšio arba kito nepagrįsto atlygio ar pažado dėl tokio atlygio prašymas, siūlymas, davimas ar priėmimas, kuris iškreipia asmens, gaunančio kyšį, nepagrįstą atlygį ar pažadą dėl kyšio ar nepagrįsto atlygio tinkamą bet kurios pareigos atlikimą ar reikalaujamą elgseną

3. **Korupcijos prevencija** – korupcijos priežasčių, sąlygų atskleidimas ir šalinimas sudarant bei įgyvendinant atitinkamą priemonių sistemą, taip pat poveikis asmenims siekiant atgrasinti nuo korupcinio pobūdžio nusikalstamų veikų.

4. **Korupcinio pobūdžio nusikalstamos veikos** – kyšininkavimas, prekyba poveikiu, papirkimas, kitos nusikalstamos veikos, jeigu jos padarytos teikiant viešąsias paslaugas siekiant naudoti sau ar kitiems asmenims:

- 4.1. piktnaudžiavimas tarnybine padėtimi arba įgaliojimų viršijimas;
- 4.2. piktnaudžiavimas oficialiais įgaliojimais;
- 4.3. dokumentų suklastojimas;
- 4.4. sukčiavimas;
- 4.5. turto pasisavinimas ir iššvaistymas;
- 4.6. neteisingų duomenų apie asmenį, pajamas, pelną ar turtą pateikimas;
- 4.7. kišimasis į asmens veiklą ar kitos nusikalstamos veikos, kai tokių veikų padarymu siekiama ar reikalaujama kyšio, papirkimo arba nuslėpti, užmaskuoti kyšininkavimą ar papirkimą;
- 4.8. duomenų apie asmenį pateikimas tretiesiems asmenims, išskyrus atvejus, kai tą reglamentuoja teisės aktai.

5. **Apgaulė** – veiksmai, elgesys ar žodžiai, kuriais sąmoningai norima apgauti, suklaidinti.

6. **Biurokratizmas** – veikimas ar neveikimas, kai vietoje reikalų sprendimo iš esmės laikomasi nereikalingų ar išgalvotų formalumų, nepagrįstai atsisakoma spręsti tarnautojo ar darbuotojo kompetencijai priklausančius klausimus, vilkinama priimti sprendimus ar atlikti savo pareigas bei kitaip blogai ar netinkamai valdoma (atsisakoma informuoti asmenį apie jo teises, sąmoningai pateikiamas klaidinantis ar netinkamas patarimas ir t.t.). Biurokratizmu taip pat laikomas toks tarnautojų ar darbuotojų darbas, kai nevykdomi ar blogai vykdomi įstatymai ar kiti

teisės aktai.

7. **Piktnaudžiavimas** – veikimas ar neveikimas, kai tarnautojui ar darbuotojui suteikti įgaliojimai naudojami ne pagal įstatymus bei kitus teisės aktus arba savanaudiškais tikslais, ar dėl kitokių asmeninių paskatų (naudojimasis tarnybine padėtimi, keršto, pavydo, karjerizmo, neteisėtų paslaugų teikimo ir t.t.), taip pat tokie tarnautojo ar darbuotojo veiksmai, kai viršijami suteikti įgaliojimai ar savivaliaujama.

8. **Pranešimas** – asmens žodinis ar rašytinis kreipimasis į Vilniaus m. savivaldybės administraciją ar Centro direktorių, kuriame nurodoma informacija dėl Centro administracijos ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, veikimo arba neveikimo, turinčio biurokratizmo, piktnaudžiavimo, susijusio su korupcija, požymių.

III. SKYRIUS

APGAULĖS IR KORUPCIJOS PREVENCIJOS PROGRAMOS TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

9. Tikslas - pašalinti apgaulės ir korupcijos atsiradimo galimybes Centro sistemoje, kad ji netrukdytų teikti kokybiškas paslaugas, priklausančias Centrai pagal įstaigos įstatus, užtikrinti žmonių teises ir laisves.

10. Uždaviniai:

10.1. užtikrinti efektyvų korupcijos prevencijos priemonių plano įgyvendinimą ir taikymą bei numatytų priemonių administravimą ir kontrolę;

10.2. ugdyti antikorpucinę kultūrą Centre;

10.3. siekti, kad sprendimų priėmimo procesai būtų skaidrūs, atviri ir prieinami Centro bendruomenei, skatinti bendruomenę aktyviai dalyvauti Centro veikloje;

10.4. užtikrinti, kad kuo greičiau būtų nustatomi įtariamais korupciniais teisės pažeidimais asmenys ir įgyvendinamas neišvengiamos teisės pažeidėjų teisinės atsakomybės principas;

10.5. užtikrinti Centro administravimo ir viešųjų paslaugų skaidrumą, atvirumą, teisinių ir antikorpucinių principų laikymąsi;

10.6. visokeriopai ginti visuotinai pripažįstamas žmogaus teises ir laisves;

10.7. skatinti glaudesnę Centro bendradarbiavimą su kitomis institucijomis, organizacijomis bei visuomene;

10.8. skatinti skaidrų ir atvirą paslaugų teikimą;

10.9. paskirti už šios politikos įgyvendinimą ir kontrolę atsakingus asmenis;

10.10. reaguoti į gautą informaciją apie korupciją ir apgaulę, ją analizuoti.

IV. SKYRIUS

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRINCIPAI

11. Korupcijos prevencija įgyvendinama vadovaujantis šiais principais:

11.1. teisėtumo – korupcijos prevencijos priemonės įgyvendinamos laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimų bei užtikrinant pagrindinių asmens teisių ir laisvių apsaugą;

11.2. visuotinio privalomumo – korupcijos prevencijos subjektais gali būti visi asmenys;

11.3. sąveikos – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumas užtikrinamas derinant visų korupcijos prevencijos subjektų veiksmus keičiantis subjektams reikalinga informacija ir teikiant

vienas kitam pagalbą;

11.4. pastovumo – korupcijos prevencijos priemonių veiksmingumo užtikrinimas nuolat tikrinant ir prižiūrint korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo rezultatus, bei teikiant pasiūlymus dėl atitinkamų priemonių veiksmingumo didinimo.

V. SKYRIUS

VEIKLOS SRITYS, KURIOSE GALIMA KORUPCIJOS PASIREIŠKIMO TIKIMYBĖ, JŲ VERTINIMAS, ADMINISTRAVIMAS

12. VšĮ dienos centras “Mes esame“ – Vilniaus m. savivaldybei priklausanti viešoji įstaiga, kuri savo veikloje vadovaujasi įstaigos įstatais, Lietuvos Respublikos įstatymais, Vilniaus m. savivaldybės tarybos sprendimais, Savivaldybės administracijos direktoriaus, socialinių paslaugų skyriaus vedėjo, Centro direktoriaus įsakymais.

13. Korupcijos prevencijos priemonių įgyvendinimo plano projektą rengia Centro direktoriaus sudaryta komisija.

14. Už konkrečių prevencijos priemonių įgyvendinimą pagal kompetenciją atsako priemonių plane nurodyti vykdytojai.

15. Korupcijos pasireiškimo prielaidos:

15.1. Centre vykdomos veiklos;

15.2. prekių ir (ar) paslaugų viešieji pirkimai;

15.3. Centro biudžeto lėšų panaudojimas;

15.4. konkursų eiti pareigas, darbuotojų kvalifikacijos kėlimo organizavimas ir vykdymas;

15.5. darbuotojų funkcijos, uždaviniai, darbo ir sprendimų priėmimo tvarka;

15.6. Centro tarnybinių automobilių panaudojimas;

15.7. pažeidimų nustatymas, protokolų surašymas, nuobaudų skyrimas;

15.8. teikiant ir skiriant Centro darbuotojams priedus, premijas ir pan.;

15.9. pilietiškumo stoka, teisingo supratimo kas yra korupcija, stoka;

15.10. atliekant viešojo administravimo ir paslaugų teikimo funkcijas.

16. Korupcijos tikimybės Centre vertinimas:

16.1. Centro direktoriaus įsakymu sudaroma komisija, kuri atsakinga už korupcijos prevencijos priemonių plano įgyvendinimą;

16.2. atsižvelgiant į galimas korupcijos pasireiškimo tikimybes, gautą informaciją, komisija analizuoja ir teikia siūlymus Centro direktoriui dėl apgaulės ir korupcijos prevencijos priemonių rengimo ir įgyvendinimo;

16.3. Centro direktorius išanalizuoja pateiktą informaciją ir siūlo veiklos sritis, kuriose einamaisiais metais tikslinga atlikti vertinimą;

16.4. komisija, vertindama pasirinktas veiklos sritis, kuriose egzistuoja didelė korupcijos pasireiškimo tikimybė, analizuoja Centro dokumentus, aprašus, atliktus veiksmus ir vertina:

16.4.1. ar pasirinktoje (nustatytoje) korupcijos apraiškos srityje yra laikomasi veiklos tvarkos aprašų, kitų dokumentų, susijusių ir turinčių įtakos tai veiklai;

16.4.2. ar veiksmų atlikimo tvarka yra skaidri;

16.4.3. ar sprendimų priėmimo principai teisingi ir atitinka teisės aktus;

16.4.4. ar aiškūs kriterijai;

16.4.5. ar aiškiai apibrėžti jų įgaliojimai;

16.4.6. ar aiškiai atskirtos sprendimų priėmimo ir kontrolės funkcijos;

16.4.7. ar nustatyta sprendimų apskundimo tvarka ir kt.;

16.4.8. ar nustatyta tvarka pakankama, ar ji nesuteikia per daug įgaliojimų Centro darbuotojams veikti savo nuožiūra, ar joje nėra perteklinių reikalavimų;

16.4.9. ar veiksmingai funkcionuoja vidaus kontrolės sistema;

16.4.10. atlieka būtinus veiksmus ir vertinimus;

16.4.11. teikia rekomendacijas Centro darbuotojams, kaip nesudaryti savo veiksmais ar neveikimu sąlygų korupcinio pobūdžio nusikalstamosioms veikoms.

VI. SKYRIUS

KORUPCIJOS PREVENCIJOS PRIEMONĖS

17. Antikorupcinis ugdymas yra neatskiriama švietimo dalis, siekiant puoselėti asmens dorovę, ugdyti pilietiškumą, asmens teisių ir pareigų visuomenei ir valstybei sampratą ir įgyvendinti korupcijos prevenciją.

18. Nustatytų apgaulės ir korupcijos atvejų pavišinimas Centro interneto svetainėje ir skelbimų lentoje skelbiant apie padarytas korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas.

19. Priemonės, susijusios su antikorupciniu darbuotojų švietimu ir informavimu apie nustatytą korupcinę veiką, nurodyti programos įgyvendinimo priemonių plane.

20. Veiklos sričių, kuriose yra didelė apgaulės ir korupcijos pasireiškimo tikimybė, nustatymas, analizė ir vertinimas.

21. Kontrolės ir priežiūros vykdymas.

22. Atsakomybės neišvengiamumo principo taikymas už padarytus nusižengimus, susijusius su korupcija.

23. Viešų ir privačių interesų derinimas, užtikrinimas, kad priimant sprendimus pirmenybė būtų teikiama viešiesiems interesams, siekti priimamų sprendimų nešališkumo ir užkirsti kelią korupcijai ir apgaulėi Centro veikloje.

24. Pranešimų, skundų, informacijos, susijusios su korupcija tikrinimas, priemonių taikymas.

25. Savo kompetencijos neviršijimas.

26. Centro kontrolę vykdančių institucijų išvadų vertinimas.

27. Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, Centro įstatų, kitų dokumentų, susijusių su veikla laikymasis.

28. Centro darbuotojų dalyvavimas korupcijos prevencijos perspėjime.

29. Atsakingi darbuotojai teikia privačių interesų, gyventojų turto ir pajamų deklaracijas įstatymų nustatyta tvarka.

30. Visi Centro darbuotojai yra susipažinę su pasižadėjimu saugoti asmens duomenis.

31. Centro interneto svetainėje yra skelbiami įstaigos veiklą reglamentuojantys dokumentai: įstatatai, mažos vertės viešųjų pirkimų tvarkos aprašas, finansinių ataskaitų rinkiniai, darbuotojų darbo užmokesčio vidurkiai, vykdomų veiklų aprašai, laisvos darbo vietos, planai, įsivertinimai ir kt. dokumentai, Centro veiklos naujienos ir kt.

VII. SKYRIUS

REAGAVIMAS Į GALIMUS APGAULĖS IR KORUPCIJOS ATVEJUS

32. Jei darbuotojas žino ar įtaria kitą darbuotoją ar darbuotojus korupcija ar sukčiavimu, jis turi žodžiu ar/ir užpildęs laisva forma raštišką pranešimą, informuoti pasirinktinai:

32.1. komisiją, kuri tiria tokius atvejus;

32.2. Centro direktorių.

33. Visos šios grandys turi glaudžiai tarpusavyje bendradarbiauti, kad užtikrintų tinkamą visų pranešimų tyrimą.

34. Jei yra gautas pranešimas apie korupcinį atvejį, reaguoti į tokį pranešimą nedelsiant, nenuslėpti žinomos informacijos.

35. Kiekvieno darbuotojo, pranešusio apie korupcijos arba apgaulės atvejį, informacija bus vertinama konfidencialiai. Toks pat patikrinimas galioja ir tuo atveju, jei paaiškėja, kad pranešimas neteisingas, informacija nepasitvirtina.

36. Darbuotojas, pranešęs apie korupcijos atvejį negali būti persekiojamas ar kitaip diskriminuojamas.

37. Įtarimais ar nepagrįstais manymais neturi būti piktnaudžiaujama, nes darbuotojui, piktnaudžiaujančiam nepagrįstais ir piktybiškais pareiškimais, gali būti taikomos drausminės nuobaudos.

VIII. SKYRIUS GALIMOS APGAULĖS IR KORUPCIJOS PASEKMĖS

38. Nevykdant veiksmingos ir kryptingos antikorupcinės politikos Centre, gali:

38.1. pablogėti Centro teikiamų paslaugų kokybė ir savalaikiškumas;

38.2. sumažėti socialinių paslaugų gavėjų pasitikėjimas darbuotojais ir Centro veikla;

38.3. sumažėti darbuotojų pasitikėjimas vienas kitu;

38.4. pablogėti visuomenės požiūris į Centrą.

IX. SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

39. Vykdamas Centro veiklą turi būti laikomasi Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, Centro nuostatų, kitų įstaigos veiklą reglamentuojančių dokumentų.

40. Asmenys, pažeidę šį Aprašą, atsako Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

41. Informaciją apie korupciją Centro darbuotojai, bendruomenės nariai gali teikti raštu, elektroniniu paštu ar kitais jiems prieinamais būdais.

42. Pranešimai, skundai bei visa informacija, susijusi su korupcija, tikrinama ir jiems pasitvirtinus taikomos atitinkamos priemonės.

43. Visi Centro darbuotojai supažindinami su Aprašu, kuris skelbiamas interneto svetainėje <https://mesesame.lt/>
